

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 19/2025-152

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu Ivana Fiačana a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa), Ladislava Duditša, Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kašáka, Miloša Maďara, Petra Molnára, Petra Straku, Ľuboša Szigetiho, Roberta Šorla a Martina Vernarského o návrhu **skupiny 63 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky** na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade zákona č. 376/2025 Z. z. z 12. decembra 2025 o Úrade na ochranu obetí trestných činov a oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2, čl. 30 ods. 4 a čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 2, čl. 4 ods. 3 a čl. 19 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii takto

r o z h o d o l :

Konanie **z a s t a v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov

1. Uznesením č. k. PL. ÚS 19/2025-48 zo 17. decembra 2025 ústavný súd podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal v tejto veci na ďalšie konanie v celom rozsahu návrh skupiny 63 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej aj „navrhovatelia“ alebo „skupina poslancov“) a podľa čl. 125 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodol o pozastavení účinnosti napadnutého zákona.

2. Skupina poslancov 10. decembra 2025 doručila ústavnému súdu návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade zákona z 9. decembra 2025 o Úrade na ochranu obetí trestných činov a oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „napadnutý zákon“) s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2, čl. 30 ods. 4 a čl. 31 ústavy a s čl. 2, čl. 4 ods. 3 a čl. 19 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii, ktorý aktualizovala podaním z 12. decembra 2025 doručeným ústavnému súdu 15. decembra 2025 o označení predmetného zákona [ako zákona z 12. decembra 2025 o Úrade na ochranu obetí trestných činov a oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (parlamentná tlač 1139)].

II. Zastavenie konania

3. Národná rada Slovenskej republiky článkom VII zákona č. 44/2026 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, prijatým zo 17. marca 2026 a účinným 24. marca 2026, zmenila a doplnila zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 189/2023 Z. z., zákona č. 157/2025 Z. z. a zákona č. 376/2025 Z. z. tak, že zákon č. 376/2025 Z. z. o Úrade na ochranu obetí trestných činov a oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 415/2025 Z. z. zrušila.

4. Podľa § 87 prvej vety zákona o ústavnom súde ústavný súd konanie zastaví, ak napadnutý právny predpis, jeho časť alebo niektoré jeho ustanovenie alebo právny predpis vyššej právnej sily, jeho časť alebo niektoré jeho ustanovenie alebo medzinárodná zmluva, jej časť alebo niektoré jej ustanovenie, s ktorým napadnutý právny predpis podľa navrhovateľa nie je v súlade, stratí platnosť pred vyhlásením nálezu vo veci.

5. V zmysle prvej vety uvedeného ustanovenia ústavný súd konanie o súlade právnych predpisov obligatórne zastaví aj bez návrhu (s výnimkou prípadu uvedeného v druhej vete tohto ustanovenia, keď o zastavení konania na základe návrhu súdu podľa čl. 125 ods. 1 a čl. 144 ods. 2 ústavy alebo na základe návrhu senátu ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 5 ústavy rozhodne podľa povahy veci), ak napadnutý (preskúmaný) právny predpis (resp. napadnutá časť právneho predpisu alebo jeho napadnuté ustanovenie) stratí platnosť pred vyhlásením nálezu ústavného súdu, t. j. pred vyhlásením meritórneho rozhodnutia ústavného súdu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky v danej veci. Dôvod na takýto postup je daný jednak v prípade, ak bude napadnutý právny predpis (resp. jeho napadnutá časť alebo jeho napadnuté ustanovenie) zrušený „bez náhrady“, ako aj v prípade, ak novelizované znenie napadnutého právneho predpisu (resp. jeho napadnutej časti alebo jeho napadnutého ustanovenia) bude ku dňu rozhodovania ústavného súdu zásadne (t. j. kvalitatívne) odlišné od toho znenia, ktoré navrhovateľ napadol návrhom na začatie konania o súlade právnych predpisov (*Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck. 2020. s. 743 a nasl.*).

6. Keďže návrhom skupiny poslancov napadnutý zákon bol po podaní návrhu a pred vyhlásením nálezu ústavného súdu zrušený, čím stratil platnosť, ústavný súd konanie o návrhu zastavil.

7. V danom prípade nebol dôvod (v zmysle druhej vety § 87 zákona o ústavnom súde) na materiálny prístup k ochrane ústavnosti pri posudzovaní súladnosti napadnutých právnych predpisov, ktorý ústavný súd dlhodobo a konzistentne preferuje a ktorý umožňuje konanie o súlade právnych predpisov nezastaviť a preskúmať i taký právny predpis alebo jeho ustanovenie, ktorým bol zrušený a nahradený právny predpis namietaný návrhom na začatie konania o súlade právnych predpisov. Podmienkou tohto prístupu však je, že neskorší právny predpis alebo jeho ustanovenie obsahuje také prvky, ktoré sú v zjavnom napätí s argumentáciou navrhovateľov proti skoršiemu, už zrušenému právnomu predpisu, teda že i neskorší právny predpis alebo jeho ustanovenie

obsahuje podstatné prvky skoršieho, návrhom namietaného právneho predpisu alebo jeho ustanovenia (PL. ÚS 15/2022), čo sa v prejednávanej veci nestalo.

8. Vo všetkých doterajších prípadoch, v ktorých ústavný súd uplatnil (výnimočne) tento materiálny postup nad formálny rámec § 87 prvej vety zákona o ústavnom súde, došlo k zmene napadnutých ustanovení príslušného právneho predpisu prostredníctvom jeho novelizácie, t. j. ani v jednom prípade nešlo o situáciu, keď došlo k zrušeniu právneho predpisu, ktorý bol „nositeľom“ napadnutých ustanovení.

9. V prejednávanom prípade bol napadnutý zákon zrušený kompletne a zákonodarca ponechal v platnosti pôvodný zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 189/2023 Z. z., zákona č. 157/2025 Z. z. a zákona č. 376/2025 Z. z. Na základe toho stratila z obsahového hľadiska platnosť právna úprava, ktorej neústavnosti a nesúladnosti s kvalifikovanými medzinárodnými zmluvami sa v návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 domáhali navrhovatelia. Tým odpadol dôvod ďalšieho konania o súlade právnych predpisov. S ohľadom na uvedené ústavný súd rozhodol o zastavení konania tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2026

Ivan Fiačan
predseda Ústavného súdu
Slovenskej republiky